

AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én A FÖLDMIVELÉSÜGYI MAGY. KIR. MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL

KIADJA: AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ BUDAPESTEN
IX. ker., Üllői-út 25. sz. (Köztelek).

Az „Országos Halászati Egyesület“ tagjai ingyen kapják

SZERKESZTI: LANDGRAF JÁNOS, ORSZ. HALÁSZATI FELÜGYELŐ
Budapest, V., Országháztér 11. sz.

Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K. Félévre 3 K.

Haltermelők és a kereskedelmi kamarák.

Irta: Landgraf János.

Mindannyian, a kik ismerjük a haltermelés elméletét és gyakorlatát, akként voltunk és vagyunk meggyőződve, hogy tárgyi kapcsolat hiánya folytán a haltermelés oly messze esik a kereskedelmi és iparkamarák érdekkörétől, mint akár Makó Jeruzsálemtől. És ha ezen meggyőződésünk ellenére most az említett fogalmakat együttes vonatkozásban tárgyaljuk, az kizárólag annak tulajdonítandó, mert egy vidéki kereskedelmi és iparkamara nem kicsinylendő leleményességgel olyan kapcsolatot vélt a kettő között felfedezni, a melyik alapján a haltermelőt még kamarai illetékekkel is megróhatónak gondolja.

A tényállás rövid foglalata ez: Egy budapesti haltermelő, a ki az ország több vidékén nagyban és akként űzi a tógazdaságot, hogy mindenütt nagybirtokosokkal társulva, velük közös számlára és haszonra dolgozik, úgy azonban, hogy a gazdaság vezetése és a halak értékesítésének joga kizárólag őt illeti, illetve terheli, nemrégiben a gondolt vidéki kereskedelmi kamarától fizetési meghagyást kapott 148 K kamarai illeték lerovására, mert X város piacznál halakat árúsít s ezzel kamarai illeték alá eső foglalkozást űz. Az illeték kizárólag X város határában levő tógazdaságának halait, annak is csak elenyészően csekélyke részét értékesítvén ott, magától értetődőleg nem hagyta az ukázt szó nélkül, hanem az ellen fellebbezést jelentett be, s így az ügy jelenleg felsőbbfokú elbírálás alatt áll.

Anélkül, hogy ezen ügy menetébe beavatkozni akarnánk, kizárólag a termelők szempontjából szükségesnek tartjuk a kérdéssel foglalkozni és az ügyet bővebben megvilágítani. Jól ismerjük a kereskedelmi és iparkamarák törvényszerinti szép és nemes hivatását. Azt is tudjuk, hogy hathatós eszközök fölött rendelkezik feladatának megoldásánál. Épp úgy tudjuk, hogy a halkereskedelem terén tennivaló is bőven akad számukra, a mennyiben ennek mai sínylődő helyzete legkevésbé

sem képes a hozzáfűződő jogos követelményeket kielégíteni. Mivel pedig a halértékesítés könnyítése végeredményben a haltermelésnek is szolgálatot tehet, a magunk részéről csak hálával és örömmel fogadnánk a halkereskedelem javítását célzó kamarai közreműködést. De már az ellen kénytelenek vagyunk állást foglalni, hogy a kamara a haltermelést is érdekkörébe kívánja vonni és tarthatatlan okoskodással kamarai illeték viselésére kötelezni. Ugy látjuk, a tisztelt kamarát főleg az utóbb említett cél izgatja, mely állításunkat a tények világánál mutatkozó egyoldalú eljárására alapítjuk.

A kereskedelmi kamarák tudvalevőleg nálunk is egynegyed századot jól meghaladó multra tekinthetnek vissza, vagyis oly jelentékeny időre, a mely halkereskedelmünk elmaradottságát ennek nagyon is kirívó bajait sokszorosán kidomborította. Nem állítjuk, hogy az idevágó érdekek képviselőit törvény szerint hivatott tényezők ezen bajok szanálására a hosszú idő alatt semmit sem tettek; de azt már igen, hogy a mi ezen a téren eddig történt, elégtelen, és oly kevés, hogy a kapcsolatos munkát véve alapul, a kereskedelmi kamarák tevékenységében valósággal a mostoha gyermek szerepét játszotta a halkereskedelem. Áll ez főleg az itt szóban forgó vidéki kamarára nézve is, a melyet sajnálatunkra sehogy sem bírtunk azok között felfedezni, a kik komolyan ápolták volna a gondjaikra bízott fontos érdekek között a halkereskedelmet.

De bezzeg nem késlekedett cselekedni, a mikor egy haltermelőnek kamarai illetékekkel való megrovására vélt alkalmat találni. Feltűnő igyekezetében még az a nagyon is bőven kínálkozó tapasztalat sem ejtette gondolkodóba, hogy minden termelő, az ország összes piacznál szabadon, azaz kamarai illeték nélkül árúsítja termékeit. Mert ha csak ezt tartja is szem előtt, lehetetlen az általa felfedezett halárúsítást másként megítélnie, mint a hogyan a gazda eljárását értelmezi, a mikor ez saját termésű vágóhúst, gabonát, gyümölcsöt, tejet, bort stb. értékesít. Hiszen a mi szabad a gazdának, nem

lehet tilos a tógazdának sem, ha saját termésű halakról van szó. Már pedig különösebb munka és költség nélkül meggyőződhetett volna a kamara arról, hogy az a bizonyos halárús, a kit X. város piacán történő halértékesítés miatt kamarai illeték alá vont, a szó leg-szorosabb értelmében haltermelő, a ki jelentékeny beruházással létesített ottani tógazdaságának termékét értékesíti nem is annyira üzleti érdekekben, — tekintve, hogy halainak zömét halkereskedőnek adta el, — hanem hogy kielégítse a helybeli fogyasztást és eleget tegyen az ez irányban hozzáintézett megkeresésnek.

Ha a fennforgó ügy érdemben helyes és kifogástalan megoldása érdekében elvárható, hogy a kamara a fenti körülményekre nézve magát tájékoztassa, még inkább megkövetelhető, hogy tisztában legyen ama törvényes rendelkezésekkel, a melyek a mezőgazdasági termékeknek kamarai illeték nélkül való árusítását szabályozzák, mert azokból az is kitészik, hogy a halak ugyanezen kategóriába sorolandók. Ugy látjuk, a kamara nem ismeri, avagy nem akarja ismerni az 1884. évi XVII. t.-cz.-be iktatott ipartörvény 183. §-át, amelyiknek első pontja így szól:

„Nem esik az ipartörvény rendelkezése alá a) a mezőgazdasági és erdei termelés, állattenyésztés, halászat folyóvizekben, tavakban és csatornáknak, kert- és szőlőművelés, selymészet és méhészet s az ezekkel összefüggő mellékparágak, amennyiben az illetők leginkább saját nyerstermékeik feldolgozására és eladására szorítkoznak.“

A törvény ezen világos intézkedése nem hagy fenn kétséget aziránt, hogy a hal mint termék, a kamara nézőpontjából ugyanolyan megítélés alá esik, mint a mezőgazda minden egyéb terméke. Mint termelők ehhez annál inkább ragaszkodunk, mert ma már az is kétségtelen, hogy a haltermelés a mezőgazdasággal szerves kapcsolatban üzött termelési ágat képvisel. Ugy látszik, a kamara erről egyáltalán nem bír tudomással s főleg ez a körülmény szolgáltatót okot követelésének támasz-

tására. Nem lesz tehát felesleges a dolgot ezen oldalról is némileg megvilágítani.

Hajdanában a közfelfogás csupán a vízben élő halak kifogására irányuló emberi tevékenységet látott a halászatban. A mióta azonban a tudomány megállapította, hogy a halak zsengekörben, sőt a nemragadozók fejlett korban is, kizárólag a vizekben élő parányi állatokból és növényekből, az ú. n. planktonból táplálkoznak, még inkább pedig a mióta felderítette azt az okozati kapcsolatot, mely a talaj művelése és a természetes haltáplálék szaporodása és fejlődése között fennáll, a halászat rendszeres és olyan termelési ággá lett, amelyik a talaj termőerejét halhúsban értékesíti, kiforrt és olyan gyakorlat szerint, a hol a töke és szakértelem a legjobb tényezők csak úgy, mint a mezőgazdaságnál és ennek ágainál.

Mint a mezőgazdaságban s a vele kapcsolatos többi termelési ágban, a halászgazdaságban is az elmélet fejlesztette a gyakorlatot. S ha a különböző termelési ágaknál az elméletet és gyakorlatot egymásmellé állítjuk, bőven kínálkoznak azok az analógiák, a melyek alapján a halászgazdaság hovátartozandóságát eldönthetjük.

Igy ha a halastó és a legelő között vonunk párhuzamot, a helyes használat tekintetében mindegyiknél alapvető az, hogy csak határozott számú állatot bír egyik is, másik is jól táplálni. Ezt a számot csak abban a mértékben lehet emelni, a mint az illető legelő vagy tófenék talajának termőképességét megfelelő műveléssel fokozni sikerül.

A halastó talaja is alá van vetve a kimerülésnek s így ha termőképességének fenntartásáról avagy felújításáról kell gondoskodni, elkerülhetetlenül rászorul a rendszeres művelésre. Ámde az ehhez kívántató munkálatot már a szorosabb értelemben vett szemtermeléssel jutattják kapcsolatba. Tudvalevőleg a mezőgazda talajának czéltudatos művelésével biztosítja annak termőerőben való fenntartását, illetőleg a növényi életet tápláló ásványi sóknak kell őmértékben való pótlását. Nos,

Bürök János főztje.

Írta: *Vutskiits György dr.*

Bezédánba vitt nyáron az utam. Oda van ékelve ez a szép nagy község a Duna és Ferencz-csatorna közé. Víz mindenfelé és a vízben élet! Ez érdekelt. Leballagtam egy napsütéses délután a csatorna partjára. A part egyik szélén csupa asszonynépesség, súlykol valamennyi és danol hozzá, kiki a maga nyelvén, magyarul, németül, sokáczul. Taktusra verődik a nehéz sulykuló, csobogva hull a víz, a bemártott ruha után, és mindez összeverődik egy zagyva szimfóniába. A lomha forró levegőben lassan úszik a hang a füzesek felé, elhalkul, eltompul s csak olyan, mint ha egy kaptár méh zsongana.

A tulsó partja kevésbé poetikus, ott a férfinép kínlódik, izzad lovastul együtt a napon. Szálfát vontattak ki a partra. Káromkodik szintén vegyes nyelven az ember, feszülő inakkal, erőlködve húzzák ki a lovak az összelánczolt, víztől nehéz szálfákat. Valahonnan messziről hozta a víz, előbb a Duna, aztán a csatorna. A part egy csenedesebb részén, egy kis hidon guggolva, nekihalva gyermekek pecéznek (horgásznak) a szappanbuborékos vízben. Boldogan fűzik drótra a macskának való apró halat.

Jóval lejjebb a lármás parttól vesztegel egy csomó hajó. Elöl egy nagy fekete alkotmány, messziről el lehet olvasni a gazdája nevét: *Bürök János* halászmester.

Ódaigyekszem. A gazda, legalább én annak nézém, bicziklit reperál, egy más szakértővel egyetemben; egy csomó félig meztelen kölyök ringlispiléz a pedáljaival, míglen a gazda! megsokalja és lábával odébb lódtítja az alkalmatlanokodókat. Köszönök a bárányborsipkásnak hangos szóval, az valamit mond rá s fel se nézve tovább motoszkál a bicziklin. Látom,

ez a mívelet annyira elfoglalja, hogy se lát, se hall. Közelebb megyek és műértőleg szemlélem a rozsdás, nyomorék járművet egy darabig és közbe megriszkirozom a szót.

A halászgazdával szeretnék beszélni. Én volnék, mondja kurtán és báránybőr sipkáját önértzetesen tolja hátrább a fején. Hogy le nem olvad róla! Van-e valami apró hala, vagy ha nincs, tudna-e szerezni mentől többfélét? Megfizetek érte, mondom.

Vonogatja a vállát. Lehetne, lehetne, de azért csak tovább csavargatja a srófot. Ugy látszik a fizetség nem nagyon kecsegteti halászmester uramat, úgy vélekedvén, a milyen a hal, olyan a pénz érte. Múshogyan próbálom elterelni a bicziklitől. Múzeumba gyűjtöm a halakat, mondom jó hangosan, aztán a maga neve is oda kerül, ha segítségemre lesz.

Erre már érdeklődve üti fel vörös fejét. A múzeumba? Az én nevem?

Az a, erősítem én. Még a halászujságba is kinyomatják, ott olvashatja majd.

A hiúságra való appellálás hat. Emberem otthagyja a bicziklit, martatékul a gyerekeknek, kik óvatos távolságról folyton szemmel tartják, lesve alkalmas pillanatot, mikor csapjanak le rá.

Hát miért nem kezdte mindjárt az úr ezen. Biztos valami tudósféle, ki összeírja miféle nemzetség vagyon a halak között.

Lássa, eltalálta.

Nó hát lesz hal, momdom lesz! Holnap reggel tessén lejönni a hajóra és avval visszament a bicziklihez.

Másnap reggel megjelentem. Munkába volt a hajón. Egy nagy rakás hal közt turkált, válogatott.

Körülotte vevőközönség türelmetlenkedett, hogy nekem előbb, mióta itt állok már, stb.

Szerényen hátrahúzódtam és eközben bal lábam bokáig

a természetes haltáplálékszámába menő parányi állatokat és növényeket ugyancsak a talaj ásványi sói táplálják, minélfogva úgy a mezőgazdaságban, mint a halgazdaságban azonos anyagcsere folyik, olyan, amelyiknél a legfőbb tényezőket a levegő, a víz és a meleg együttes hatása alkotja. Ezt az anyagcserét kívánja a mezőgazda biztosítani és könnyíteni a talaj tudatos művelésével és ugyancsak ennek megalapozására törekszik a tőgazda is, a mikor tavát tervszerűen kiszárítva pihenteti, időnként feltöri, trágyázza, itt-ott takarmánnyal beveti stb. Ezekből kifolyólag a most említett kétféle termelés között lényeg szerint nincsen más különbség, mint az, a mi a termékben jelentkezik.

Bár ezekkel korántsincs kimerítve a tőgazdaságnak a mezőgazdasághoz való viszonya, az idézettek is eleendőnek véljük annak illusztrálására, hogy a hatások kölcsönössége révén a halgazdaság mily szoros kapcsolatban áll a mezőgazdasággal, olyannyira, hogy ma már a növénytermeléssel rendes forgóba illesztve folyik és elismerten legjobb eszközt nyújt a talaj legintenzívebb kihasználására. Ezekre támaszkodva megállapíthatjuk tehát, hogy a haltermelés modern alakjában a mezőgazdaságnak olyan speciális ágát alkotja, mint a szarvasmarha- vagy a baromfitenyésztés, a tejgazdaság, bors és gyümölcsstermelés stb. Tényleg majdnem kizárólag mezőgazdák úzik a mezőgazdaság keretében. Nyilvánvaló az elmondottakból, hogy a halat akár mint a halászat járulékát, akár pedig mint a mezőgazdasági termelés tárgyát tekintjük is, kívül esik az ipartörvényen, s mint kifejezetten nem ipari cikk, kamarai illetékkel sem terhelt. Éppen azért érdemben oly világosnak és tisztának látjuk tehát a fennforgó kérdést, hogy legkisebb kételyünk sincs arra nézve, hogy a kamarákat legilletékesebb helyről tájékoztatják majd efféle követelésük tarthatatlanságáról.

eltűnt egy lékben. Szétnézek s látom, hogy több ilyen ármányos lyuk van a hajón- Ajánlatos hát a vigyázat.

Jobban szemügyre veszem a léket, mely tönkre silányította cipőmet s akkor látom, hogy a padozat alatt víztartály van, tele hánykolódó, vergődő hallal.

Valaki sürgetve harcsát kér. A halászmester elővesz egy kis merítőhálót, egy lék alá dugja, kotorász egy darabig, csakúgy csapkod, nyüzsög benne a sok nagy hal, harcsa, süllő, kecsge, ponty stb.

Egy kis inasgyerek nagy fütyürészve előrefurakodik. Azt izeni a nagyságos asszony, friss kárászt adjon, három kilót.

Ki a te nagyságos asszonyod, te? Ha. nagyságos, egyen süllőt, ne ilyen szemetet. Na nyögj ki már, kinek viszed? Hát a Braun korcsmárosnének.

Mi a fene, hát már az is nagyságos? Ne — te ne — tán ténsasszony, vagy asszonyság is elég lenne neki. Hát akkor más érdemes minnek tisztelje magát!

A halászgazda egészen nekidühösödve, rángat ki a vízből egy aprócska hajót, a minek az oldala, feneké, teteje össze van lyuggatva, hogy a víz átjárhassa. Fölnyitja a födelét, csakúgy gomolyog a sok apró hal benne, egy pár kivágódik a padozatra, ott vergődik.

A gazda elővesz egy vékony, friss fűzfavesszőt, nagyszaporán felfúzi szemükön a kárászokat, közbe dűnyög és kívánja, hogy akadjon meg a nagyságos asszony torkán a szálkája. Megnézi és odalódítja a fiúnak a halfüzért.

Tisztul a népség a hajóról, elmegy az utolsó kundschafft is. Végre rám kerül a sor.

Van ám hal, mondja nagy büszkén Bürök János, meg lehet vele elégedve az úr s már is húz kifelé a vízből egy amolyan kis hajót.

Édesvízi halaink az aquáriumokban.

Budapest székesfőváros most épülő remek állatkertjének tagadhatatlanul egyik legérdekesebb, legvonzóbb és legtanulságosabb csoportja lesz az a nagyszabású aquárium, a mely az édesvízi, sőt részben talán a tengeri halak világát is be fogja mutatni.

Aquáriumnak létesítésénél több irányelvet kell figyelembe venni. Így minden egyes ország igyekszik elsősorban saját édesvízeinek és saját tengereinek vízlakói aquáriumaiban bemutatni. Ez tehát irányadó a budapesti állatkert aquáriumának megalkotásánál is. Hogy minden bizonynyal irányadó is lesz, erről az állatkert megalkotásánál fáradhatlan buzgalommal munkálkodó tudósunk, Lendl Adolf dr. neve már magában is megnyugtató biztosíték. Másodsorban az aquáriumok létesítésénél súlyt kell fektetni az olyan halfajták bemutatására is, a melyek az aquáriumok szűk korlátok közé szabott medenczékben képesek számbavehető pusztulás nélkül létfeltételeiket hosszabb időközön át, sőt állandóan is biztosítani. Egyszóval az aquáriumok legjobb lakói azok a halak, a melyek épen nem kényes természetűek s a melyek a kezelésük, gondozásuk, ellátásuk során fölmerülő egy-két mulasztás esetén sem szenvednek mindjárt szembeötlő kárt avagy apadást.

Az aquáriumok ma már a külföldön, akár köz-, akár pedig magántulajdonban lévő nagyobb aquáriumokról legyen is szó, bizonyos költségvetés kereteihez vannak kötve. Ez a keret az állami vagy városi intézményeket alkotó aquáriumoknál rendszerint eléggé szűkre szabott. Az élőhalárú drága és kényes; kivált aquáriumok részére tenyésztett és nevelt élőhalárú egyes példányaiért valósággal amatőr, tehát horribilis árakat kérnek, de adnak is. Költséghatárok közé szorított aquáriumok, minőkként a székesfőváros-állatkerti is szerepelni fog, a megszabott költséghatár korlátai közt beszerzendő és eltartandó halnemekkel kénytelenek beérni. Kétségtelen, hogy a külföldi vizek exotikus élőhalpéldányainak le-

Leterít egy ponyvát, kiönti a mi benne van és mindjárt válogatja és dobja ez én formalinos üvegembe. Csakugyan kitétt magáért, mindent összeszedett a mit tudott.

Megdicsértem, megköszöntem, fizettem. Nem akarta a pénzt elfogadni, csak nagy rábeszélése.

Szeretnék még egyet-mást kérdezni, mondom neki.

Szívesen uram, de ha nem veszi rossz néven, ki hozok a házból egy kis enni valót, még ma nem ettem, csak úgy csikorog a gyomrom.

Hátrább megy, félre húzza a „ház“ ajtófüggönyét.

Tiszta kis hajószoba, van benne minden a mi kell. Még bölcső is, a mit az asszony nagy buzgalommal ringat és dűdöl hozzá cifra sokácz nyelven.

A gazda kihoz egy jókora darab avas forma szalonnát s nekiül a falatozásnak.

Hát hogy főzik erre a halászlét — kérdem tőle.

Halászlé? halpaprikás, javítja ki a szót Bürök János. Hát úgy, hogy még Ófelsége is megeheti.

Van annak többféle módja, de így a legjobb, a hogy erre mifelénk főzik.

Voltam én halász a Tiszán is, ott se külön.

A balatoni halász azt mondja, hogy az ő főztje jobb.

A kutyának jobb! Nincs ott kecsge, a nélkül még nem ér semmit.

Aztán elmondja sorra halászmester uram, hogy mi kell bele és hozzá. A többek közt egy kanál eczet ki ne maradjon.

Eczet — csodálkozom én.

De az ám, meg sem érződik az a kanál eczet a halpaprikásba, mégis jobb lesz tőle az ize, vagy nyáron egy-két paradicsom, zöld paprika bele! De micsoda jó az. Aztán tálatáskor melléje szélesre metélt tézta dukál. Főztem én már

számításával honi halfaunánk eléggé változatos speczierei könnyebb hozzáférhetőségüknel fogva sem fogják a mi aquiriumunk költségvetését túlmagas összegekkel terhelni. Ugyancsak figyelmet érdemlő irányelvként kell azt majdan nálunk is szem előtt tartani, hogy az aquáriumokba szánt halból, akár belföldi, akár pedig külföldi halfajokról legyen is szó, az olyanokat kell elsősorban tanulmányi és kiállítási aquárium objektumokul tartásba, sőt tenyésztőbe venni, a melyeknek életmódja az aquáriumok által nyújtott létfeltételekhez minden káros utóhatás nélkül hozzászokik, a melyek tehát az új helyzetben is asszimilálódni és akklimatizálódni képesek.

Ezek után most már röviden rátérhetünk az olyan honi édesvízi halfajták sajátságainak elősorolására, a melyeknek az egyes aquáriumokban egyebütt is észlelt és megállapított életmódja után joggal kövélkeztethető az, hogy azok a budapesti aquáriumokban is, szakavatott gondozás és ellátás esetén céljuknak és rendeltetésüknek mindenképp meg fognak felelni.

A magyar szent korona országainak édesvízeiben összesen 63 halfaj ismeretes. Ezek közül legkivált a csontos halak 55 fajából válogathatjuk ki aquáriumunk részére a megfelelőbbeket, kiegészítésül s a gyűjtemény teljességtelétül pedig hozzávehetjük mindazokat, a melyeket halasgazdaságaink mint idegen halakat már eddigelé is eredménynyel tudtak meghonosítani, mint pl. a naphalak az aranyos jász stb. Végül pedig az idegen halak sorából azokat, a melyek Közép-Európa velünk egyező klímájú országainak aquáriumaiban mindenütt beváltak már, sőt tenyésztethők is voltak.

Édesvízi csontos halaink sorából legalkalmasabbaknak látszó aquáriumlakókként ajánlatosak a következők:

Az egri ponty vagy szivárvány ökle. (*Rhodeus amarus*.)

Tenyésztése és gondozása az aquáriumokban nem mondható épen könnyűnek, miután rendkívül nagy élenymennyiségeket fogyaszt, minélfogva friss vízzel

szakadatlanul táplált, levegős medenczét igényel. A nőstény 14 napig hordja magával a kikelt ivadékot, a mely idő leteltével az maga is táplálék után lát. Ivás idején legtündöklőbb a hím, a mely ilyenkor ragyogóan vörös színompájával az aquáriumoknak egyik legfőbb ékessége.

A dévérkeszeg. (*Abramis brama*.) Aquáriumban az egri pontynál is nehezebben tenyésztethető. Bőséges vízinövényeket igényel, miután ivadékát a növényzet szárára rakja. A kikelt ivadékot a hím elszántan védelmezi bárminő támadás ellenében. Tartása vajmi kevés gondot igényel; viszont eleven ficzánkolásaival jókora medenczeterőfogatot igényel.

A tőponty (*Cyprinus carpio*.)

Békés, szelid hajlamú hal s így az aquáriumok vegyesebb társaságában is eredménynyel tenyésztethető és gondozható. A fejlettebb, ragyogó pikkelyű „pontykirály” nevűek a keresettebbek és tetsszetősebbek is.

A bőrponty. (*Cyprinus carpio undus*.) Idegen honos, pikkelytelen, teljesen csupasztestű pontyfaj, a mely inkább csak változatos fajtájánál fogva érdemi meg azt, hogy az aquáriumok pontytársaságát kiegészítse. A pontyatyafisághoz megfelelően főtápszerként tömredék vízinövényzetet igényel. A medenczébe szórt gilisztát mindamellert örömmel fogyasztja.

A széles kárász. (*Carassius carassius* vel *megaris*.) Aquáriumokban vajmi ritkán találkozunk ezzel a nyergeshátú, bajusztalan pontyfajtával; pedig nem kényes.

A kövi kárász. (*Carassius gibelis*.) Kárászaink legközségesebbje. A teljesség kedvéért nem hiányozhatik az aquáriumokból. Ez a bajusztalan, végtelenül igénytelen külsejű hal a legsilányabb, sekély tócsák vizében is képes létfeltételeit biztosítani, valósággal pazar jómódba kerül tehát, ha az aquáriumban számára is helyet szorítunk.

A nyálkás czompó. (*Tinca tinca*.) Az aquáriumban sürgölődő pontyok családja bizonyára hézagos volna, ha a sorozatból a czompót kihagynók. Fajtái közül kivált

elég nagy úrnak. Főispánnak, grófnak, lakodalmas népnek. Mindenkinek jó volt.

Valami azonban eszibe juthatott neki, mert elnevette magát. Hanem egyszer tudja olyat főztem, hogy magamnak kellett megenni. Dehogy is magamnak. Még a szemem is szikrát hányt bele.

A kezem a zsebenbe téved, érzem ott a konyakos üveg. Oda nyújtom néki. Jót húz belőle Bürök gazda, én meg biztatom, csak igyék, tán így megoldódik a nyelve és elmondja mitől hányt szikrát a szeme.

Kezdi is ám, kicsit csendesebb szóval, hogy az ácsorgó legények ne hallják.

Hát úgy volt az, hogy leizen a főbíró, nagyfejű vendégei lesznek, hát halpaprikás legyen. Menjek föl a házhoz megfőzni.

Összeszedtem én minden jóféle halat, szolgafát, bográcsot a mi kell.

Beállítok velük a főbíróhoz.

Ki tegyen ám magáért Bürök gazda.

Csak bizza rám a tekintetes úr, nem most főzök először. A konyha közelében, levertem a szolgafát az udvaron, rá a bográcsot, olyan fényes volt, hogy a nap is megnézheteképit benne.

Hozzákészüstem fehérkötényesen, tüzet raktam a kondér alá, aztán nekiláttam.

A főbíróné is kijött néha nézegetődni, kóstolni.

A Juli szakácsné is kipöndörödött egy-kétszer, hogy ezt „biz” ő is meg tudná főzni, így-úgy. Már kezdett jó lenni a halpaprikásom, megkóstolom, hát jó mindenképpen.

A kapú felől látom jönni a vendégeket, vagy ötöt-hatot. A szobalány is megerített a verandán, én is készen voltam a magaméval. Gyün ám a főbíró. Nó János gazda — kész-é? jöjjön igyék egy kis gulyit.

De biz uram, én nem hagyom itt a vártámat!

Rámnéz keményen — kutya egy rabiátus ember volt — hát iszik és a kabátom ujjánál fogva betuszkol a szobába. Iszom, a vendégek is isznak, hanem a főbíró issza a legtöbbet. Érződik rajta, hogy kapatos.

Kikerülnek az asztalhoz a vendégek. Legfelül az asszony ül.

Nó János gazda, hol az a halpaprikás? Hozza be! Leemelem a kondért, nagy büszkén viszem, mint a vőfély a lakodalmas fonottast, leteszem az asztalra a rostélyra és kiosztom annak rendje-módja szerint és odébb állok.

Hát egyszer hallom, hogy az úr nagyot káromkodik. János kiáltoz utánam, János a marha teremtését magának, hát ilyet főz maga.

Megrökönyödve visszafordulok. A főbíró képe czéklavörös, s úgy ordít, mint egy állat: kóstolja meg és a markomba nyom egy kanalat.

Hát Uram, Jézus egy merő só, a térdem is megrogyott ijedtemben.

Hát részeg vagy ebadta, hogy ilyet főzöl?

Biz hamarosan nem tudtam, a főbíró részeg-e, vagy én? Nem tudtam elgondolni, ki tett csúffá, tán a Juli szakácsné kajánkodott?

A tekintetes asszony is kóstolta, a Julis is, nem volt annak semmi baja.

Hallgass, ha kóstoltátok, meg is eszitek. Ide mindnyájan asszonyostul az asztalhoz és megeszitek az utolsó cseppig.

Ismertem én jól a főbíró, nem mertem ellenkezni, leültem hát az asztalhoz, mellém az asszony és a Juli.

Juli, mondom neki elkeseredve, vallja meg igaz lelkire, maga szóta meg.

az aranyczompó csillogó színezetével az aquáriumoknak valósággal látványossága.

Az *ónos jáász*, (*Idus melanotus*) legközelebbi rokonával, az *aranyos jáászsal* (*Idus orfus*) a tarka színekben pompázó aquariumhalak legteljesebb alakjai közé sorolható. Pontyfélék társaságában kevés vesződést okoz.

A *rózsás márna*. (*Barbus barbus* vel *fluviatilis*.) Aquáriumokba csak a kisebb alkatúak alkalmasak, miután temérdek élelyt igényelnek.

A *küllő*. (*Gobio gobio*.) Hazánk vizeiben a fenéjáró küllő (*Gobio fluviatilis*) és a felpillantó küllő (*Gobio uranoscopus*) az ismertek. Miután inkább csak a gyors folyású, tiszta vizek lakói, az aquáriumok álló medenczéiben vajmi nehezen tartósíthatók.

A *fürge cselle*. (*Phoxinus phoxinus* vel *laevis*.) Rendkívül mozgékony, fürge, eleven létére az aquáriumokhoz is hamar hozzászokik. Villámgyors mozdulataival eleven életet visz a lomha mozgású halfajok aquáriumbeli társaságába.

A *leány-konzér*. (*Leuciscus rutilus* vel *virgo*.) Nyulánk testének kecses mozdulataival érdemes a befogadásra.

A *pirósszemű kele*. (*Scardinius erythrophthalmus*.) Az aquárium megfelelő vízinövényzetében hamarosan ott-honossá válik, miután a szabadban is inkább csak a vizek hínárjában s a partmellék vízinövényzete közt tartózkodik legörömebb.

Az *Éva-keszeg* (*Abramis virúba*),

a *szemes-keszeg* (*Abramis melanops*),

a *bagoly-keszeg* (*Abramis sapa*),

a *lapos-keszeg* (*Abramis Ballerus*) és

a *Leuckart-keszeg* (*Abramis Leuckartii*) ragyogó, fémfényű testükkel élénk változatosságot kölcsönöznek az aquáriumnak; ámde mivel legörömebb a medenczefenekén tartózkodnak s ott a vízinövényzetet összevissza kúszálják, az aquáriumok vizét is folyton zavarossá teszik.

A *fejés domolykó*. (*Squalius dobula* vel *cephalus*.)

Én! siránkozott a Juli, fusson ki a két szemem világa, ha én voltam.

Az asszony ellenkezni próbált. Hallgass és egyél, rivált rá az úr. Megegyétek, mert lelőlek sorba és avval ki is vette zsebéből a revolverét.

Nagy fohászodással nekikezdttem, nyeltem nagy sietve a sós heringlevet. Az asszony sírt, de ette szakácsnéstul. Ha valamelyikünk letette a kanalat, ránk fogta a revolvert. A milyen részeg volt, le is lőtt volna, szent igaz.

Egyre törtem a fejem, hogy került az a töménytelen sok só a lébe, mikor a hátam mögött megszólal a mindenes gyerek, ki egy jeges dézsában dinnyét hozott.

János bácsi hát maga is vendég, jó-é?

Te kutya, biztos te raktad bele a sót s úgy szemközt locsontottam a tányéromon levővel, hogy a szemé-szája elállt ijedtibe, de aztán futóra vette, mert tán agyon is vertem volna mérgembe, hogy így csúffá tett.

Hanem a vendégek is kínba voltak, ki köhögött, ki fészkelődött, ki imádkozott, hogy bár szabadulhatnának az asztaltól. Szólni sem mertek, csak lapultak.

Hát megettük — meg. Az asszony beteg lett, a szakácsné pedig régi cseléd volt, fölmondott, én meg egy álló napig egyebet sem tettem mint ittam.

Hát egyszer így megjártam. Azóta akárhol főzök is, el nem mozdulok a bogrács mellől. Elfogyott a szalonna, elfogyott a szó a halászmester száján, én szettem-vettem a sátorfámat, illetve a formalinos üveget és indultam. Hát benne lesz az ujságba a nevem? Benne, benne! És azóta Bűrök János egyre várja a halászujságot.

Csakis a legapróbb fiatal példányok alkalmasak az aquárium számára. A fejlettebbek hihetetlen falánkságukkal érzékeny károkat okoznak az aquáriumban tartott egyéb állományban.

A *réti csík*. (*Cobitis fossilis*.) Az atyafiságos tergellyekkel együtt a vizek időjósai közé tartozik; zivataros időjárásakor a vízmeder iszapját nyugtalanul fölkaparja s így a vízlakók sorában valóságos időjós. Vízszabályozásaink állandó térfoglalásával száma is rohamosan apad, úgy hogy előbb-utóbb aquáriumkülönlegességgé fog válni.

A *vágócsík* (*Cobitis taenia*), másik nevén kőfúró tergelye. Karcsúbb és színdusabb rajzú, mint a többi csíkfajta, nevezetesen a már említett réti csík, a *kövi csík* (*Cobitis barbatula*) és a *bábacsík* (*Cobitis elongata*).

A csodás élénkségű csíkok általában temérdek élelyt igényelnek, eltartásuk tehát sok vesződést okoz; mindamellert kecses, fürge mozdulataiknál fogva változatosságot visznek az aquáriumba. A több élelyt fogyasztó idősebb s így nagyobb alkatú példányok kevésbé fürgek, miért is alig alkalmasak aquárium számára. Aquáriumok berendezésénél általában tekintetbe kell venni azt a körülményt, hogy egy-egy 10 centiméter hosszúságot meg nem haladó hal, sőt egyéb vízlakó is legalább is két liter vízmennyiséget igényel.

Most már áttérhetünk az aquáriumban is eltartható rablóhalak elősorolására. A békés indulatú halaknál kétségtelenül több táplálékot s így nagyobb vízmennyiséget is igényelnek.

A *vágódurbincs*. (*Acerina cernua*.)

A csontos rablóhalak sorában a csapósügérral együtt az aquáriumban valóssággal díszít kölcsönöz. Ékes rajzú, folyton ide-odalebblenő széles melluszonya s változatosan tarkított tüskés hátuszonya fölötté tetszetős külsejűvé teszik.

A *csapósüger*. (*Perca fluviatilis*.) Mell-, has- és hátuszonya pompás vörös színezetű. Testét sötéten tarkázott szép harántsavok díszítik. Legközelebbi rokona, a hírneves balatoni *jogassüllő* (*Lucioperca sandra*), minden érdekessége daczára nehezen gonozható aquáriumlakó; viszont a durbincs és a süger gondozása és ellátása csekély fáradságot igényel. Főtápszerül ezek apróbb halat, vízibolhát, szúnyogálczát stb. kapnak.

A *csuka*. (*Esox lucius*.) Táplálása a fogságban sok gondot okoz, miután kizárólag élőhallal táplálkozik. Mesés falánksága miatt s mert az aquáriumban egyéb halfajtákat állandóan fenyegeti, rendszerint csak apróbb példányokat gonoznak belőle, azokat is elkülönítetten. Még így is megtörténik, hogy az erősebb csuka föl-lakmározza az összes társaságot, mígnem utoljára egymaga, a legtekintélyesebb példány marad hátra, mint aquárium diadalmas, egyetlen lakója.

A *harcsa*. (*Silurus glanis*.)

Kómikusan mozgékony bajuszszálaival szakadatlanul játszadozó harcsa az aquáriumban szemlélőinek sok szórakoztatót nyújt. A bajuszszál, a mint tudjuk, nála arra szolgál, hogy azzal a közelben úszkáló halakat magához csalogassa; a gyanútlanok persze kövér féregfalatokat sejtnek a búvőrejtekből előkandikáló harcsabajusz szálaiban.

A továbbiakban most már rátérhetünk azokra a halakra is, a melyek vizeinkben, így tehát aquáriumban is inkább csak mint jövevények szerepelnek; ám aztán igazi változatosságot épen ezek kölcsönöznek az aquáriumnak.

Gyulai Károly.

(Folyt. köv.)

A csőszívűek (Leptocardii).

Irta: Keller Oszkár dr.

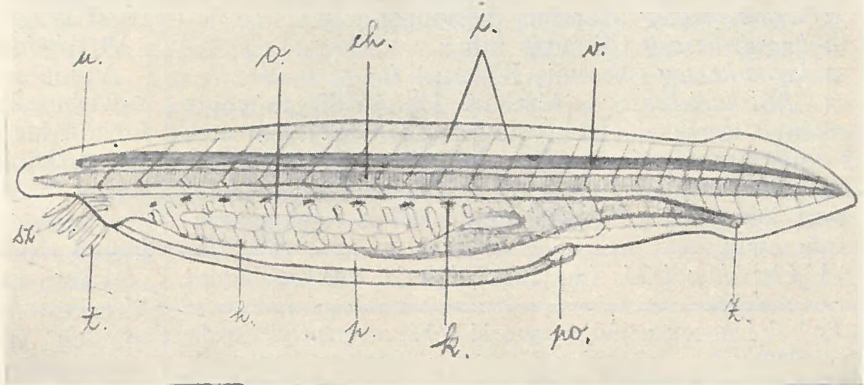
Ezen igen alacsony szervezetű apró állatok egész napjainkig nagyon sokat foglalkoztatták a természetbúvárokat. Egyszerű szervezetük miatt rendszertani hovatartozásuk még ma is fölötté kétséges. A búvárok nagy része ezekben látja a halak őstét, míg más kutatók (Dr. Boas V., E., J., Dr. Hertwig R.) teljesen elválasztják őket a halaktól és mint a gerinczesek legalsóbb-rangú képviselőit külön osztályba, a koponyanélküliek (Acrania) osztályába sorolják. Más búvárok viszont egyszerűen megtagadják gerinczes voltukat és a gerinctelenek közé osztják őket. Brehm A. („Az Állatok világa“ VIII. kötet, Halak) határozottan halaknak tekinti, amidőn a halak hatodik rendjébe, a csőszívűek (Leptocardii) közé sorolja őket. Néhány zoológus viszont a csőszívűeket csenevész körszájú halaknak, vagy érett hallárnak tartja. Kétségenkívül áll azonban, hogy halaknak inkább mondhatók ezen állatok, mint akármi másnak. Ugyanis testük határozott alakja a halakéhoz nagyon hasonló farkkal, a kopolytúkkal való légzés, idegrendszerük csöves volta mind olyan sajátosságok, a melyek határozottan haltermészetük mellett szólnak. Kétes rendszertani helyzetüktől eltekintve már testüknek felépítése és igen érdekes rejtett életmódjuk miatt is megérdemlik, hogy velük mint a halak őseivel röviden megismerkedjünk.

A csőszívűek első képviselőjét, a lándzsahalat (*Branchiostoma lanceolatum* Gray-Amphioxus lanceolatus Jarell) a híres orosz természettudós, Pallas fedezte fel 1756-ban az Északi-tenger partjai közelében s meztelen csigának (*Limax lanceolatus*) nevezte el. A későbbi búvárok, különösen Jarell beható vizsgálatai azonban kiderítették, hogy a meztelen csigának tartott állatka bonczani és fejlődés-tani sajátosságait tekintve a gerinczesekhez, még pedig a legalacsonyabb-rangú halakhoz sorolandó. Kowalewsky orosz bűvár különösen fejlődés-tani kutatásokat végzett a lándzsahalon és ezek alapján a zsákállatokhoz (*Tunicata*) sorolta őket, de a búvárok legnagyobb része a csőszívűekről még ma is mint a fejlődés legalacsonyabb fokán levő halakról beszél.

A csőszívűek teste orsószzerű, oldalt lapított, elül és hátul elkeskenyedik, koponyájuk azonban még nincsen, a miért is koponyanélkülieknek (Acrania) nevezték el őket. A halaknál előforduló párosúszók náluk még teljesen hiányoznak, csakis a test végső része folytatódik páratlan, lándzsaszerű farkúszóba (1. ábrán *f*). Testük teljesen csupas, pikkely nélküli s a bőr egyrétegű. A test oldalizomzata igen erősen fejlett, a mit a test átmetszetének oldalain szembe tünő erős szelvényes izmok mutatnak a legszebben (1., 2. ábra *i*). A testen a mellső résztől egészen a farkúszóig az úgynevezett gerinczhúr (Chorda dorsalis) (1., 2. ábrán *ch*) vonul végig, amely ezen alacsony szervezetű állatoknál helyettesítője és kezdete a gerincoszlopnak. Szilárd, csontos gerincoszlopot a csőszívűeknél még nem találunk. Ez a gerinczhúr a háti oldal közepén húzódik végig mint zsinegszerű képződmény, magános nagy sejtekből áll és az egész testnek szilárdítására szolgál. A gerincoszlop függelékei, a bordák és a végtagok még teljesen hiányoznak. Az idegrendszer zsinegszerű, elül-hátul zárt

cső, a mely a gerinczhúr fölött a csőszívűek egész testén végighúzódik (1., 2. ábrán *v*). Agyvelejük a koponya hiánya miatt még nincs kifejlődve. Érzékszerveik közül a test mellső részén levő páratlan szemfolt (1. ábrán *u*) és a szintén páratlan csillangós hámsejtekkel kibélelt szaglógödör érdemel említést.

Szájuk egyszerű hosszanti rés a hasi oldalon (1. ábrán *sz*), melyet patkóalakú porczdarab támaszt, környékén számos tapogatóval (1. ábrán *t*), míg a test végén az alfelnnyílás (1. ábrán *z*) található. Ezen tapogatók állandó mozgása tereli a vízben levő apró állatokat a hasi részen levő szájba, a miért ezen tapogatófonalaknak mint táplálékyszerző szerveknek nagy szerepük van. A száj mögött van az elég tág kopolytúüreg, melynek oldalain számos ferde hasadék látható (1., 2. ábrán *h*) Ezen kopolytúhasadékok fiatalabb korban egyenesen a külvilágba nyílnak, de később a kopolytúüregt még egy zacskószerű bőrredő veszi körül, a mi által a kopolytúüreg és a zacskó fala között még egy üreg jön létre, melyet peribranchialis üregnek (1., 2. ábrán *p*) neveznek. A kopolytúüreg oldalán levő ferde nyílásokon át bejut a tengervíz a peribranchialis üregbe és innen egy másik nyíláson, az úgynevezett porus branchialis-on (1. ábrán *po*) keresztül az alfel előtt ismét a szabadba

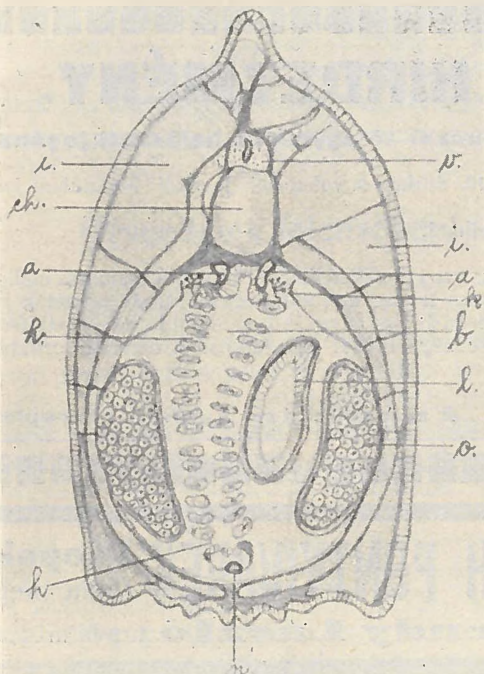
1. ábra. *Branchiostoma lanceolatum* Gray. vázlatosan. (Boveri Th. nyomán.)

kerül. A kopolytúüreg ezen állatoknál pótolja a bázisot (1. ábrán *b*), a melynek folytatásaképpen a kopolytúüreg hátsó részén a teljesen egyenes lefutású bélcsatorna kezdődik, a melylyel elül a vakbélcsatorna kitérővel máj függ össze (2. ábrán *l*).

A csőszívűek vérkeringése igen egyszerű, a mennyiben nem képviseli más, mint három hosszanti cső, melyek közül az egyik páratlan és a bélcsatorna alatt található. Ez a bél alatt futó véredény (Vena subintestinalis) (2. ábrán *n*) az egész test visszeres vérét összegyűjti és a magasabb-rangú halak kopolytújához menő értörzsnek felel meg. A Vena subintestinalis a test mindkét oldalán a kopolytúüreg falának rekeszei számára egy-egy ágat bocsát ki magából, mely ágak mindegyike a kopolytú alsó részén hagymaszerűen megduzzad s szívyszerűen lüktet. A kopolytú falában keletkezett kopolytúüttörök a háti oldalon páros edénytörzsbe, az Aorta descendens-be (2. ábrán *a*) egyesülnek. A csőszívűeknek valódi szívük még nincs, hanem az edényekben levő vér mozgását a kopolytúüttörök hagymaszerű duzzanatainak, úgy-szintén a bélcsatorna alatt futó visszeres edény egy részének állandó lüktetése idézi elő s mivel ezen lüktető edények mint szívek működnek, az egész rend a „cső-

szívű" elnevezést kapta. A háti véredények ütőeres, a hasi edény pedig visszeres vért tartalmaz. A bomlási termékeket tartalmazó visszeres vér a kopolytúnál lesz oxigén felvétele után ismét ütőeressé. A csőszívűek vére teljesen színtelen.

Zacskószerű ivarmirigyek a peribranchialis üregben egyenes sorban izomszélvényenként párosan ismétlődve közvetlenül egymásmögött találhatók (1., 2. ábrán *o*). Az ivartermékek először a peribranchialis üregbe kerülnek és innen jutnak csak ki a szabadba. Petéik aprók és gömbölyűek. A petéből kibujt csillangós kis gombszerű larva egy darabig élénken mozog a vízben. Ugyancsak a peribranchialis üregbe nyílnak a test két oldalán haladó és szintén szélvényenként ismétlődő kiválasztószerveknek vezetékai is (1., 2. ábrán *k*). A kiválasztószervek a csőszívűeknél még igen egyszerű szerkezetűek és igen emlékeztetnek a

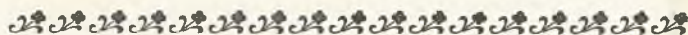
2. ábra. Branchiostoma lanceolatum Gray. testének vázlatos keresztmetszete.

gyűrűsférges (Annelidae) úgynevezett hurokszerveire (Nephridium), a melyek szintén a test bomlási termékeinek kiválasztására valók. Olyan veséket, mint a milyneket pl. a magasabbrangú halaknál találunk, a csőszívűeknél még hiába keresünk.

A csőszívűek rendjébe egy család, a lándzsahalak (Branchiostomidae) családjá tartozik, a melynek legfőbb képviselője a lándzsahal (Branchiostoma lanceolatum Gray- Amphioxus lanceolatus Jarell). A lándzsahal 5—7 cm. hosszú, színtelen állatka, megnyúlt testtel, lándzsaszerű farkkal és kihegyesedett mellső részszel. Földrajzi elterjedése igen nagy, a mennyiben az Atlanti-oceán északi részében, Európa és Észak-Amerika, Dél-Amerika, Borneó és Ausztrália partjai közelében, úgyszintén a Földközi-tengerben mindenütt közönséges. Rendesen

a tengerpartok finom homokjába szeretik magukat beásni s testük színe annyira megegyezik a homokéval, hogy a homok között teljes lehetelenség őket felismerni. Rejtett életmódjuk miatt nagyon keveset tudunk még eddig róluk. A vízben kígyószerűen úsznak, épen úgy, mint az ángolnák. Wilde üvegmedenczébe helyezett lándzsahalakon azt tapasztalta, hogyha kígyószerű úszásuk közben kezét vagy ujját eléjük tartotta, azt ügyesen kikerülték. Wilde ezenkívül még azt is megfigyelte, hogy nagyon sokszor 15—20 állatka tapad egymáshoz, még pedig oly módon, hogy az egyik feje az előtte levő testének hátsó harmadához ragad és ez az összetapadás mindig testük oldali részével történik. Az ily módon féreg- vagy szalagszerűen összetapadt lándzsahalak épen olyan egyöntetűen, szabályszerű pontossággal végzik kígyószerű mozgásukat, mintha az egész állatszagal csak egy állat lenne. Erős fény nagyon nyugtalanítja őket, legjobban szeretik a félhomályt vagy a teljes sötétséget. Ha feldaraboljuk a lándzsahalakat, a mint ezt Helgolandon Haeckel tette, úgy az egyes állatdarabok, valamint az erősen megcsontított példányok is több napig életben maradnak, jelölül annak, hogy ezen állatok egyes szélvényeinek működése még szorosan nem függ össze egymással, hanem mint alacsony fejlettségi fokon levő állatoknál minden egyes szélvény mintegy önálló életet él.

1876-ban Peters ezen család második képviselőjét is felfedezte és ennek Epigonychthis cultellus Peters nevet adott. Az Epigonychthis Ausztrália északkeleti partjairól ismeretes és a lándzsahaltól abban tér el, hogy háti úszószegélye széles, farkúszója pedig egyáltalában nincsen. A rend harmadik képviselője az Asymetron (Paramphioxus) lucayanum Andrews, a melyet eddig egyedül az amerikai tengerekben találtak.

TÁRSULATOK.

A Velencei tavi halászati társulat f. évi december hó 12-én rendkívüli közgyűlést tartott Velenczén gróf Nádasy Tamás elnökletével. A közgyűlés fontos tárgya a tó jövő halászati üzemének megállapítása volt. Evégből mindenekelőtt az *üzemterv módosítása* vált szükségessé. A csaknem teljes számban megjelent érdekeltek egyhangúlag elhatározták, hogy az üzemterv rendelkezései közé felveszik azt, hogy:

1. a tó egész területének halászatát a jövőben *egységesen* hasznosítják;
2. a tó halállományának s különösen főhalának, a pontynak nemesítésére s szaporítására a tóba évenként *20,000 drb* éves gyorsnövésű, nemes *pontyivadékok* helyeznek ki.

A hasznosítás módjára a közgyűlés a haszonbérbeadás mellett döntött. A kerekaszámban 4000 k. holdat kitevő vízterületet 1912 január 1-től kezdődőleg 20 évre, tehát 1931 december 31-ig bérbé adják. Az évi bér negyedévenként egyenlő részletekben fizetendő az alapbérösszeg minden öt év elteltével 20—20%-kal emelkedik. A bérlő köteles évenként 20,000 drb egygyaras nemes pontyivadékokat a tóba kihelyezni, egy évi bérösszeget óvadékképen letenni s három helyen, a tómenti községekben, hetenként egyszer halat piacra vinni. A társulat a tó partján hat kivonó (tanya) s kunyhóhelyet jelöl ki a bérlő számára.

A bérbeadásra vonatkozólag a társulat árlejtést tart 1911 január végével. Az erre vonatkozó „Hirdetmény”, a mely a „Székesfehérvár s Vidéke”, a „Fehérvári Napló”, a „Halászat”, a „Köztelek”, a „Budapesti Hirlap” és a „Neues Pester Journal” című lapokban közé fog tétetni, minden közelebbi adatról felvilágosítja az érdeklődőket.

A társulat alelnöki állása megüresedvén, a lemondott alelnöknek, dr. Bélaváry Burchard Rezsőnek, a társulat érdekében kifejtett buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak s helyébe egyhangúlag *Meszlényi Lászlót* választották meg.

Elhatározta végül a közgyűlés, hogy kérvénnyel fordul a földművelésügyi minisztériumhoz pontyivadék adományozásáért, hogy így a tavat rendszeresen benépesítve adhassa át a bérlőknek. *p.*

A **Pozsonyvármegyei kisdunai halászati társulat** december 14-én tartott rendes közgyűlésén a társulat feloszlására vonatkozó indítvánnyal foglalkozott. Hosszas vita után a többség az indítványt elvetette. *m.*

A **Győrvidéki halászati társulat** december 14-én rendes évi közgyűlést tartott Győrött. Az igazgató jelentette, hogy a tavaszszal az államtól kapott tenyészpontyok után nagymennyiségű ivadékok nyertek. Az egységes kezelésre vonatkozó határozat végrehajtásában a tagoktól a haszonbérszerződéseiket bekérte; azok alapján javasolja, hogy a társulati vízterület öt szakaszra osztva 1912 január 1-től adassék bérbe. Tekintve a tárgy nagyfontosságát, a közgyűlés úgy határozott, hogy 1911 március hónapban csupán evégből rendkívüli közgyűlés hívassék egybe. A Marczal folyónak Győr

város határába eső (55 k. hold) részét, miután azt alul-felül zsillippel látták el s így mint mesterséges tavat alkot, a tulajdonos kérelmére a közgyűlés a társulat kötelékéből kibocsátotta. A költség-előirányzat 249 korona összegben állapított meg s ennek megfelelőleg a tagsági járulék holdanként 4 fillérben. *m.*

A **Soroksári dunaági halászati társulat** múlt hó 15-én *Grassl Hugó* elnökle alatt tartotta közgyűlését. A társulat a tilalmak megtartása iránt intézkedett; a halasítás érdekében 1.200.000 drb fogassüllőikrát költöttek ki; a szigetbecsei ivadéknvelő telepen pedig 4 pár tenyészpontyot alkalmaztak fiasításra. Ezenkívül szabadjára bocsájtottak 1000 drb tenyészrákot. Befolyt és az érdekeltség között felosztott 857918 korona bérjövdelem. Felmerült 46346 korona kiadás. A jövő évre előirányoztak 350 koronát, minek fedezhetésére holdanként 12 fillér tagjárulékot vetettek ki. *k.*

A **Pöstyénvidéki Vágvizi halászati társulat** december 23-iki közgyűlésén az igazgató jelentette, hogy a 7 szakaszra osztott vízterületet az október hónapban tartott árverésen összesen 940 korona összegért adta bérbe. A költségvetés 1218 korona bevétellel szemben 630 korona kiadással fogadtatt el. *m.*

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETmény.

A **Velencei tavi halászati társulat az egész Velencei tó egységes halászati jogának haszonbérbeadására** versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyalás 1911. évi január hó 25-ik napján délelőtt 1/210 órakor a velencei jegyzői hivatalban lesz megtartva.

A halászati jog kb. 3967 kat. hold 30 □-ölnyi területen gyakorolható.

Kikiáltási ár 12800 korona.

A zárt írásbeli ajánlatok — 5000 korona bánatpénz — készpénz, vagy óvadékképes értékpapir csatolása mellett **1911. évi január hó 25 ik napjának délelőtti 9 órájáig** Kovács István társulati jegyző úrnál adandók be, fenntartja a társulat azon jogát, hogy szóbeli ajánlati tárgyalást is tarthasson és legkedvezőbb ajánlatot is visszautasítson.

Egyéb szerződésbeli feltételek, valamint az üzemterv Velence község jegyzői hivatalában a délelőtti órákban megtekinthetők.

Velence, 1910. évi december hó 12.

A velencei tavi halászati társulat.

Eladó 1 és 2 nyaras, **GSEH PONTYIVADÉK** Csupakon (Zala megye).

Vasúti és postaállomás helyben.

szépen fejlett, egészséges

Körmeny László uradalmi intéző.

200 mm. 1 és 2 éves, gyorsnövésű cseh ponty
tógazdaságaimban nagyobb tételekben eladó.

CORCHUS BÉLA haltenyésztő, Budapest, IX., Ráday-utca 41. sz.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levelézcím: Tógazdaság Sárd.

Sürgőnyezcím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősz és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingauai pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfiát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.